PATRYK ZBROJA

UPRAWIANIE JACHTINGU

W CZASIE EPIDEMII

stan prawny na 18.05.2020 r.

TYTUŁEM WSTĘPU

Przede wszystkim dziękuję Tobie za zakup mojego eBooka!

Mam nadzieję, że znajdziesz w nim odpowiedzi na nurtujące Ciebie kwestie ☺

Wiemy już, że jachting można uprawiać już od paru tygodni, ale jak wygląda sytuacja ograniczeń **od 18 maja 2020 r.?**
Co z działalnością klubów, przystani jachtowych i marin żeglarskich?
Czy nadal nie można korzystać z prysznicy i węzłów sanitarnych?
Jak wygląda w tej chwili działalność firm czarterowych?
Na jakich jednostkach można żeglować?
Jakie są ograniczenia co do ilości osób na pokładzie?
Czy możliwe są treningi i szkolenia?
Jak wygląda aktualnie obowiązek zakrywania ust i nosa?

Na te i mam nadzieję inne pytania, postaram się dość szczegółowo odpowiedzieć w poniższym opracowaniu.

Zapraszam do lektury!

Muszę jednak tutaj zastrzec, że moje opracowanie ma charakter generalny i poglądowy. Nie stanowi opinii lub porady prawnej, która powinna być udzielana w oparciu o konkretny stan faktyczny i zagadnienia z nim związane.

Prosiłbym również, żebyś uszanował mój nakład pracy związany z analizą tego tematu oraz fakt, że udostępniam go odpłatnie (choć – jak się wydaje – za dość symboliczne wynagrodzenie). Nie chciałbym, aby to opracowanie było przez Ciebie udostępniane bez mojej wiedzy i zgody ☺

AKTUALNY STAN PRAWNY

W dniu 16.05.2020 r. i częściowo w dniu 18.05.2020 r. weszło w życie nowe Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16.05.2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. Nr 878). Będę nazywał je dalej w skrócie „Rozporządzeniem". Uchyliło ono dotychczasowe (rozporządzenie RM z dnia 2.05.2020 r.).
Pełny tekst nowego Rozporządzenia znajdziesz TUTAJ >>>

Oba rozporządzenia zostały wydane w wykonaniu ustawy z dnia 5.12.2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Mają zatem charakter tzw. **rozporządzeń wykonawczych,** czyli aktów prawnych stanowiących formalnie, choć w ograniczonym zakresie, źródło prawa na terytorium RP.
Chciałbym jednak zwrócić Tobie uwagę, że pomijam w moim opracowaniu kwestię zgodności tych rozporządzeń oraz wprowadzonych środków z Konstytucją RP (choćby z uwagi na brak formalnego wprowadzenia jednego ze stanów wyjątkowych w czasie epidemii oraz – mówiąc delikatnie – kontrowersyjne rozszerzenie w treści specustawy z 2.03.2020 r. zakresu rozporządzeń wykonawczych w sytuacji, gdy ograniczenia praw, wolności i swobód obywatelskich mogą być dokonywane jedynie w ustawie, a nie w rozporządzeniach).

Do dokładnej analizy obowiązków przydatna będzie też szczegółowa lektura PKD, tj. **Polskiej Klasyfikacji Działalności** (opartej na treści Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24.12.2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności).

DOTYCHCZASOWA SYTUACJA

Początkowo, tj. do niedzieli 19.04.2020 r. włącznie, mieliśmy wprowadzony wyraźny i stanowczy **zakaz przemieszczania się** na obszarze RP, a więc po wodzie, leżącej w granicach państwa, również.

Niestosowanie się do ustanowionych w stanie epidemii nakazów, zakazów lub ograniczeń mogło spowodować mandat karny lub karę administracyjną nakładaną np. przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w wysokości do 30 000 zł.

Następnie w dniu w 20.04.2020 r. weszło w życie Rozporządzenie, które – dość specyficznie (z punktu widzenia prawidłowej redakcji aktów prawnych) – w § 5 zakazywało przemieszczania się po terytorium RP **jedynie do dnia 19.04.2020 r.**

To oznaczało, że od poniedziałku 20.04.2020 r mieliśmy powrót (choć jeszcze w ograniczonym zakresie) do konstytucyjnej zasady swobody przemieszczenia się (art. 52 ust. 1 Konstytucji RP), a w konsekwencji – **powrót do możliwości korzystania ze sportów wodnych**, w tym żeglarstwa!

Ograniczenia do 3.05.2020 r. były jednak dość poważne. Dotyczyły one przede wszystkim utrzymanego zakazu prowadzenia działalności sportowej i rekreacyjnej, w tym przystani jachtowych, a także zakazu spotkań (z wyjątkiem osób najbliższych).

W kolejnym Rozporządzeniu z dnia 2.05.2020 r., opublikowanym tego samego dnia w Dzienniku Ustaw (poz. 792), wprowadzono kilka nowych przepisów umożliwiających częściową działalność przystani jachtowych oraz regulujących nawet ilość osób na pokładzie jednostek pływających.

Jak to wyglądało w szczegółach?

Rozporządzenie (będę je nazywał „starym") utrzymywało nadal „do odwołania" czasowe ograniczenie prowadzenia przez przedsiębiorców oraz przez inne podmioty, m.in. działalności usługowej związanej z poprawą kondycji fizycznej (ujętej w PKD w dziale 96.04.Z) oraz **działalności związanej ze sportem,** rozrywkowej i rekreacyjnej (ujętej w PKD w dziale 93.0), w szczególności polegającej na prowadzeniu miejsc spotkań, klubów, w tym klubów tanecznych i klubów nocnych oraz basenów, siłowni, klubów fitness (§ 7 ust. 1 pkt 1 lit. j starego Rozporządzenia).

Ograniczenia, o których mowa powyżej polegały na **całkowitym zakazie** prowadzenia działalności (§ 8 ust. 1 pkt 2 starego Rozporządzenia), jednak **z wyłączeniem** m.in.:

a) czynności związanych z przygotowaniem kadry narodowej do igrzysk olimpijskich lub paraolimpijskich, prowadzonych w obiektach Centralnego Ośrodka Sportu;
b) **działalności sportowej** (ujętej w PKD w dziale 93.0 w grupie 93.1) i **rekreacyjnej** w zakresie transportu rekreacyjnego oraz wypożyczania sprzętu rekreacyjnego stanowiącego integralną część obiektu rekreacyjnego (ujętej w PKD w dziale 93.0, w grupie **93.29.Z**), prowadzonej m.in.:

- przy **wykorzystaniu infrastruktury zewnętrznej** do uprawiania sportów wodnych i motorowodnych lub rekreacji, przy czym **z jednego sprzętu** (w tym kajaka, łódki, rowerka wodnego, motorówki, skutera wodnego) mogą korzystać w tym samym czasie **nie więcej niż 2 osoby**, z wyłączeniem osób zamieszkujących lub gospodarujących wspólnie (§ 8 ust. 1 pkt 2 lit. b tiret 4 starego Rozporządzenia).

Dodatkowo wprowadzono zapis (§ 8 ust. 2 starego Rozporządzenia), że w ww. przypadkach i na ww. obiektach **podmiot uprawniony do udostępnienia** obiektu:

a) weryfikuje liczbę osób korzystających z obiektu lub sprzętu,

b) **wyłącza** osobom korzystającym z obiektu możliwość korzystania z szatni i węzła sanitarnego (**poza toaletą**), z wyłączeniem obiektów Centralnego Ośrodka Sportu,

c) zapewnia osobom korzystającym z obiektu lub sprzętu **środki do dezynfekcji rąk i sprzętu sportowego,**

d) **dezynfekuje** urządzenia i sprzęt sportowy po każdym użyciu i po każdej grupie korzystających,

e) zapewnia **15-minutowe odstępy** pomiędzy wchodzącymi i wychodzącymi grupami korzystających lub w inny sposób ogranicza kontakt pomiędzy grupami korzystających;

Natomiast osoby korzystające z obiektu lub sprzętu są obowiązane do dezynfekcji rąk, przy wchodzeniu i opuszczaniu obiektu.

Pozostawał **zakaz organizowania zgromadzeń** oraz imprez, spotkań i zebrań niezależnie od ich rodzaju, z wyłączeniem spotkań danej osoby z jej osobami najbliższymi lub z osobami najbliższymi osobie, z którą pozostaje we wspólnym pożyciu (§ 14 ust. 1 starego Rozporządzenia). Ograniczeń tych nie stosowało się

jednak do spotkań i zebrań związanych z wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych, lub pozarolniczej działalności gospodarczej.

Wprowadzono również wyraźną regulację odnoszącą się do **możliwości nieużywania zakrycia** ust i nosa na terenie obiektów żeglarskich (infrastruktury zewnętrznej do uprawiania sportów wodnych i motorowodnych, w tym rekreacji).

STAN PRAWNY OD 18.05.2020 r.

Nowe Rozporządzenie (które weszło w życie – w zakresie istotnym dla jachtingu – częściowo w dniu 16.05.2020 r. i częściowo w dniu 18.05.2020 r.), w znacznej części utrzymało dotychczasowe regulacje.
Wprowadzono kilka zmian, które mogą jednak budzić poważne wątpliwości interpretacyjne.

Rozszerzono wyjątki od zakaz prowadzenia działalności (§ 8 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia), na m.in.:

a) czynności związanych z przygotowaniami kadry narodowej do igrzysk olimpijskich lub paraolimpijskich, prowadzonych w obiektach Centralnego Ośrodka Sportu i Narodowego Centrum Żeglarstwa AWFiS Gdańsk im. Krzysztofa Zawalskiego, Akademickiego Związku

Sportowego Centralnego Ośrodka Sportu Akademickiego ośrodek w Gdańsku – Górki Zachodnie;

b) **działalności sportowej** (ujętej w PKD w dziale 93.0 w grupie 93.1) i **rekreacyjnej** w zakresie transportu rekreacyjnego oraz wypożyczania sprzętu rekreacyjnego stanowiącego integralną część obiektu rekreacyjnego (ujętej w PKD w dziale 93.0, w grupie **93.29.Z**), prowadzonej m.in.:

- przy **wykorzystaniu infrastruktury zewnętrznej** do uprawiania sportów wodnych i motorowodnych lub rekreacji.

Usunięto jednak dotychczasowy zapis, że z jednego sprzętu (w tym kajaka, łódki, rowerka wodnego, motorówki, skutera wodnego) mogą korzystać w tym samym czasie **nie więcej niż 2 osoby**, z wyłączeniem osób zamieszkujących lub gospodarujących wspólnie (§ 8 ust. 1 pkt 2 lit. b tiret 4 Rozporządzenia).

Pozostawiono regulację (§ 8 ust. 2 Rozporządzenia) dotyczącą szczegółowych obowiązków podmiotu uprawnionego **do udostępnienia** obiektu.

Pozostał też przede wszystkim nadal **zakaz organizowania zgromadzeń** oraz imprez, spotkań i zebrań niezależnie od ich rodzaju, z wyłączeniem spotkań danej osoby z jej osobami najbliższymi lub z osobami najbliższymi osobie, z którą pozostaje we wspólnym pożyciu (§ 13 ust. 1 Rozporządzenia). Choć w tym miejscu dodano możliwość **spotkań 2 osób**.

Ograniczeń tych nie stosuje się jednak nadal do spotkań i zebrań związanych z wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych, lub pozarolniczej działalności gospodarczej.

Rozszerzono ten wyjątek dodatkowo do spotkań i zebrań związanych z działalnością organizacji pozarządowych, oraz **organizacją i przeprowadzaniem egzaminów** określonych w przepisach odrębnych (§ 13 ust. 2 Rozporządzenia).

Wprowadzono nowy zapis (§ 16 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia) dotyczący reżimu sanitarnego poruszania się na pokładzie **statków pasażerskich** w żegludze krajowej w rozumieniu przepisów o bezpieczeństwie morskim lub statkami żeglugi śródlądowej, przeznaczonymi lub używanymi do przewozu osób, wskazując, że danym statkiem można przewozić, w tym samym czasie, nie więcej osób niż wynosi **połowa dopuszczalnej liczby pasażerów** określona w dokumencie bezpieczeństwa statku.

Utrzymano wreszcie wyraźną regulację odnoszącą się do **możliwości nieużywania zakrycia** ust i nosa na terenie obiektów żeglarskich (infrastruktury zewnętrznej do uprawiania sportów wodnych i motorowodnych, w tym rekreacji).

MOŻLIWOŚĆ PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI SPORTOWEJ I REKREACYJNEJ

Dział 93.0 Polskiej Klasyfikacji Działalności to dość obszerny przedmiot działalności.
Poniżej przytoczyłem w miarę pełne zapisy i kolorem niebieskim zaznaczyłem **fragmenty istotne** dla jachtingu.

93.11.Z	Działalność obiektów sportowych	Podklasa ta obejmuje: działalność obiektów sportowych na otwartym powietrzu lub obiektów sportowych halowych (otwartych, zamkniętych lub zadaszonych, z miejscami siedzącymi dla widzów lub bez, tj.: - stadiony do gry w piłkę nożną, - stadiony do gry w krykieta, rugby, - tory wyścigowe dla samochodów, psów, koni, - baseny, - stadiony lekkoatletyczne, - hale i stadiony przeznaczone dla sportów zimowych, - włączając hale do gry w hokeja, - hale bokserskie, - pola golfowe, - tory do gry w kręgle, - pozostałe obiekty sportowe - organizowanie i przeprowadzanie imprez sportowych dla sportowców zawodowych lub amatorów z wykorzystaniem własnych, otwartych lub zamkniętych obiektów sportowych, - zarządzanie i zapewnienie pracowników do obsługi tych obiektów. Podklasa ta nie obejmuje: - obsługi wyciągów narciarskich, sklasyfikowanej w 49.39.Z, - wypożyczania sprzętu rekreacyjnego i sportowego, sklasyfikowanego w 77.21.Z, - działalności obiektów służących poprawie kondycji fizycznej, sklasyfikowanej w 93.13.Z, - działalności związanej z prowadzeniem parków i plaż, sklasyfikowanej w 93.29.Z.
93.12.Z	Działalność klubów sportowych	Podklasa obejmuje działalność klubów sportowych zawodowych lub amatorskich, takich jak: - kluby piłkarskie,

		- kluby pływackie, - kluby bokserskie, - kluby lekkoatletyczne, - kluby strzeleckie, - kluby sportów zimowych, - kluby golfowe, - kluby kręglarskie, - kluby szachowe itd. Podklasa ta nie obejmuje: - działalności indywidualnych nauczycieli, trenerów, sklasyfikowanej w 85.51.Z, - działalności obiektów sportowych, sklasyfikowanej w 93.11.Z, - organizowania i przeprowadzania imprez sportowych dla sportowców zawodowych lub amatorów we własnych, otwartych lub zamkniętych obiektach sportowych, sklasyfikowanego w 93.11.Z.
93.19.Z	Pozostała działalność związana ze sportem	Podklasa ta obejmuje: - działalność producentów i sponsorów wydarzeń sportowych, w obiektach lub poza nimi, - działalność indywidualnych sportowców, sędziów, chronometrażystów itd., - działalność związaną z organizacją lig sportowych, - działalność związaną z promocją imprez sportowych, - działalność przewodników górskich, - działalność stajni wyścigowych, ośrodków hodowli i tresury psów wyścigowych, - działalność wspomagającą łowiectwo i wędkarstwo sportowe lub rekreacyjne. Podklasa ta nie obejmuje: - wypożyczania sprzętu sportowego, sklasyfikowanego w 77.21.Z,

		- działalności szkół sportowych, sklasyfikowanej w 85.51.Z, - działalności instruktorów, nauczycieli i trenerów sportowych,sklasyfikowanej w 85.51.Z, - organizowania i przeprowadzania imprez sportowych dla sportowców zawodowych lub amatorów z wykorzystaniem własnych lub nie, obiektów sportowych, sklasyfikowanego w 93.11.Z,
93.2	Działalność rozrywkowa i rekreacyjna	Grupa ta obejmuje jednostki, które prowadzą obiekty lub świadczą usługi w zakresie zaspokajania potrzeb rekreacyjnych swoich klientów. Obejmuje ona organizowanie różnych atrakcji rozrywkowych i rekreacyjnych, takich jak: zjazdy wodne, gry, pokazy, wystawy tematyczne i imprezy plenerowe, włączając festyny i inne imprezy rekreacyjne. Grupa ta nie obejmuje: - działalności sportowej oraz działalności związanej z wystawianiem sztuk dramatycznych, musicali oraz pozostałej działalności artystycznej.
93.29.Z	Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna	Podklasa ta obejmuje pozostałą działalność rozrywkową i rekreacyjną, gdzie indziej niesklasyfikowaną (z wyłączeniem działalności wesołych miasteczek i parków rozrywki), taką jak: - eksploatacja automatów do gier zręcznościowych, nawet na monety, - działalność parków rekreacyjnych (bez zakwaterowania), - transport rekreacyjny, np. działalność przystani jachtowych, - obsługa stoków narciarskich, - wypożyczanie sprzętu rekreacyjnego stanowiącego integralną część obiektu rekreacyjnego, - działalność jarmarków i widowisk o charakterze rekreacyjnym,

		- działalność plaż, włączając wynajmowanie przebieralni, szafek na ubrania, wypożyczanie leżaków itd., - działalność miejsc do tańczenia (np. dyskoteki, sale taneczne), - działalność producentów i sponsorów przedstawień na żywo, innych niż artystyczne lub sportowe, w obiektach lub poza nimi. Podklasa ta nie obejmuje: - działalności związanej z funkcjonowaniem kolejek linowych naziemnych i nadziemnych oraz wyciągów narciarskich, sklasyfikowanej w 49.39.Z, - rejsów wycieczkowych wędkarskich, sklasyfikowanych w 50.10.Z, 50.30.Z, - wynajmowania miejsc i obiektów krótkotrwałego zakwaterowania dla gości odwiedzających lasy i parki rekreacyjne oraz wynajmowania pól namiotowych, sklasyfikowanego w 55.30.Z, - działalności kempingów, obozowisk, kempingów łowieckich i wędkarskich, sklasyfikowanej w 55.30.Z, - serwowania napojów przez dyskoteki, sklasyfikowanego w 56.30.Z, - działalności grup teatralnych i cyrkowych, sklasyfikowanej w 90.01.Z.

Włączenie do ogólnego zakazu całego działu 93.0 było szczególnie niebezpieczne dla marin i przystani, chcących udostępniać swoją infrastrukturę. Zwłaszcza z uwagi na treść podklasy 93.29.Z, która dotyczy **przedsiębiorców lub innych podmiotów** prowadzących obiekty (zarobkowo lub nie) lub świadczących usługi w zakresie zaspokajania potrzeb rekreacyjnych swoich klientów (tutaj raczej tylko zarobkowo, a więc prowadząc działalność

gospodarczą), w tym pozostałą działalność rozrywkową i rekreacyjną, gdzie indziej niesklasyfikowaną taką jak np. **transport rekreacyjny, np. działalność przystani jachtowych**.

Utrzymanie w aktualnej treści Rozporządzenia wyjątku spod ogólnej zasady tej właśnie działalności nie pozostawia już na szczęście żadnych wątpliwości.

Prowadzenie przystani jachtowych (w tym marin i jakichkolwiek przystani jachtowych znajdujących się nawet w granicach portu morskiego) **jest możliwe** od 4.05.2020 r. (data wejścia w życie tego przepisu została określona w § 22 pkt 1 starego Rozporządzenia) i trwa nadal (po 16.05.2020 r.).

Działanie przystani jachtowej oraz korzystanie ze sprzętu nadal jest **istotnie ograniczone.**

Podmiot prowadzący przystań jachtową nadal **jest zobowiązany** do:
1) **weryfikacji** liczby osób korzystających z obiektu lub sprzętu (czyli domyślnie powinien sprawdzać, czy z danego sprzętu w tym samym czasie korzysta uprawniona liczba osób – temat ilości osób na pokładzie poruszę jeszcze szerzej w dalszej części);
2) **wyłączenia** osobom korzystającym z obiektu możliwości korzystania z szatni i węzła sanitarnego (**poza toaletą**); w praktyce, zwłaszcza z punktu widzenia czarterów lub organizowania komercyjnych szkoleń, będzie to spore utrudnienie dla użytkowników jednostek pływających, które nie posiadają własnego prysznica, a takich jest jednak nadal większość;
3) zapewnienia osobom korzystającym z obiektu lub sprzętu **środków do dezynfekcji rąk i sprzętu sportowego** (w praktyce odpowiednie dozowniki powinny być chyba rozstawione przy kejach);

4) **dezynfekcji** urządzeń i sprzętu sportowego po każdym użyciu i każdej grupie korzystających (o ile dezynfekcja czarterowych jachtów powinna być standardem, pytanie, czy dezynfekować trzeba też slipy, dźwigi, pomosty i nawet cumy);

4) zapewnienia **15-minutowych odstępów** pomiędzy wchodzącymi i wychodzącymi grupami korzystających (domyślnie - z obiektów lub sprzętu) lub w inny sposób ograniczania kontaktu pomiędzy grupami korzystających (to w praktyce również może być utrudnione – na pewno warto będzie wprowadzić odpowiedni regulamin przystani na ten czas).

Natomiast osoby korzystające z obiektu lub sprzętu są obowiązane do **dezynfekcji rąk**, wchodząc i opuszczając obiekt. Pojawia się pytanie, czy dotyczy to całej przystani, czy jednak bardziej pływającego sprzętu. Założenie jednak powinno być takie, aby dezynfekcja była jak najbardziej powszechna.

Odnosząc powyższą regulację do poszczególnych zagadnień:

1) Czy **firma czarterowa** może działać i czy może wynajmować jednostki pływające?

Tak - firma czarterowa (która ma w swoim przedmiocie działalności zresztą na ogół PKD 77.21.Z) **może działać**. Może również prowadzić sama przystań jachtową lub z takiej przystani jachtowej korzystać.

Oczywiście firma czarterowa musi zachować wszystkie środki ochrony sanitarnej i wykonywać nałożone obowiązki, zarówno w zakresie weryfikacji ilości osób uprawnionych do korzystania z obiektu i sprzętu, jak i wskazanych powyżej kwestii związanych z dezynfekcją oraz zabezpieczeniem co najmniej

15-odstępów pomiędzy grupami korzystających (po uprzedniej dezynfekcji sprzętu po każdym użyciu).

Zwróć uwagę na obowiązek weryfikacji osób uprawnionych do korzystania ze sprzętu. Taki zapis sprawia, że firma czarterowa będzie ponosić odpowiedzialność za to, że z czarterowanego jachtu korzysta ilość osób, zgodna z Rozporządzeniem.

W praktyce pojawią się zapewne odpowiednie formularze oświadczeń składanych przez klientów. Problemu nie będzie, przy krótkookresowych czarterach okazjonalnych (np. do kilku godzin). Pytanie, czy poza wydaniem jednostki firma czarterowa zwłaszcza w przypadku np. tygodniowego wynajęcia jachtu, ma obowiązek pływać za klientami i sprawdzać uprawnioną ilość osób. Wydaje się to zbyt daleko idące zobowiązanie i przede wszystkim nieokreślone wprost w treści Rozporządzenia ☺

Przy okazji działalności firm czarterowych, zwróć uwagę, że niestety w przypadku czarterów morskich nadal mamy zamkniętą granicę i obowiązek poddania się kwarantannie każdorazowo po jej powrotnym przekroczeniu (choćbyśmy nawet żeglowali jedynie po morzu bez zawijania do zagranicznych portów).

2) Ile osób może przebywać **na terenie przystani** jachtowej?

Górna granica ilości osób na terenie przystani jachtowej nie została w treści Rozporządzenia doprecyzowana. Należy jednak pamiętać o istniejących zasadach zakazu zgromadzeń, spotkań lub imprez (niezależnie od ich rodzaju). Natomiast, przy zachowaniu bezpiecznych odległości oraz realizacji zobowiązań dotyczących liczba osób nie jest tutaj ograniczona. Podobnie jak liczba osób obsługi operatora przystani.

3) Czy można **korzystać z pomostów, dźwigów i slipów** położonych na terenie przystani jachtowej?

Tak – już od 4.05.2020 r. nie ma w tym zakresie istotnych ograniczeń (oczywiście oprócz konieczności zachowania ww. zasad sanitarnych).
Można również wodować jednostki zarówno przez operatora przystani, jak i wspólnymi siłami operatora i armatora jachtu (oraz jego osób najbliższych), a także przy użyciu zewnętrznej firmy.
Gorzej jednak sytuacja wygląda w przypadku wspólnego wodowania przez kilku armatorów. Działalność klubu żeglarskiego jest możliwa, ale jedynie w zakresie wykorzystania infrastruktury zewnętrznej. Pozostają w tym zakresie w mocy (o czym również poniżej) obostrzenia związane **z zakazem jakichkolwiek spotkań**. Choć można aktualnie bez ryzyka jakiejkolwiek odpowiedzialności spotykać się w 2 osoby (nie licząc osób najbliższych).

4) Czy można korzystać **z łazienek i toalet?**

Tutaj niestety nadal jest problem (§ 8 ust. 2 Rozporządzenia). Podmiot uprawniony do udostępnienia obiektu wyłącza możliwość korzystania z szatni i węzła sanitarnego. Można zatem korzystać jedynie z toalet. Tymczasem brak możliwości udostępnienia łazienek (w tym pryszniców) w praktyce może być sporym zmartwieniem nie tylko dla operatorów przystani jachtowy, ale i firm czarterowych oraz indywidualnych użytkowników.

ZASADY UPRAWIANIA JACHTINGU W CZASIE EPIDEMII

Rozporządzenie sprawia w tej kwestii sporo wątpliwości i reguluje zasady sanitarne uprawiania jachtingu w czasie epidemii co najmniej w sposób nieprecyzyjny.

W okresie od 4.05.2020 r. do 17.05.2020 r. obowiązywała „**reguła 2 osób**" na pokładzie (z § 8 ust. 1 pkt 2 lit. b tiret 4 starego Rozporządzenia):

„*z jednego sprzętu (w tym kajaka, łódki, rowerka wodnego, motorówki, skutera wodnego) może korzystać w tym samym czasie nie więcej niż 2 osoby, z wyłączeniem osób zamieszkujących lub gospodarujących wspólnie*".

Aktualne brzmienie tego samego przepis nic już na temat ilości osób nie mówi.

Mamy jednak, o czym trzeba pamiętać, utrzymaną w mocy ogólną zasadę zakazu spotkań (niezależenie od ich rodzaju), z wyjątkiem spotkań z osobami najbliższymi lub spotkań 2 osób.

NA CZYM MOŻNA ŻEGLOWAĆ?

Tym razem Rozporządzenie pomija milczeniem sprzęt służący do uprawiania sportów wodnych. Wydaje się jednak, biorąc pod uwagę również zasadę „luzowania obostrzeń", że – zwłaszcza wobec braku wyraźnego zakazu - możemy korzystać ze wszelkiego sprzętu pływającego (od deski i kajaka po jacht morski żaglowy lub motorowy).

W ILE OSÓB MOŻEMY ŻEGLOWAĆ?

O ile założeniem autorów starego Rozporządzenia obowiązującego od 4.05.2020 r. była zapewne możliwość korzystania ze sprzętu wodnego w tym samym czasie przez nie więcej **niż 2 osoby** (z wyłączeniem osób zamieszkujących lub gospodarujących wspólnie), tak aktualnie nie za bardzo wiadomo, jak należy interpretować nowe Rozporządzenie.

Brak jest zapisów o ilości osób na pokładzie. Jest możliwość spotkań (niezależnie od ich rodzaju) w 2 osoby lub w gronie osób najbliższych. Czyli – choć inaczej interpretowana – pozostaje na pewno „reguła 2 osób lub osoby najbliższe".

Na pewno z jachtu mogą korzystać dwie osoby wtedy, gdy są dla siebie obce (nie są osobami najbliższymi).

Na pewno z jachtu można korzystać także w większą liczbę osób najbliższych (np. 4-osobowa rodzina). Nie ma w tym miejscu już warunku, aby zamieszkiwały lub gospodarowały wspólnie.

Pozostaje nadal pytanie, co się dzieje, gdy z jachtu chce korzystać jedna osoba obca (np. sternik) oraz druga osoba obca, ale ze swoją rodziną (osobami najbliższymi)? Brak jest jasnej oceny takiej sytuacji w treści Rozporządzenia.

W każdym razie jest to materiał na możliwe podważenie nałożenia ewentualnego mandatu ;)

Na kanwie ww. przepisów dość oryginalnie brzmią wyjaśnienia ze strony Ministerstwa Sportu, które sugeruje możliwość szerszego korzystania ze sportów wodnych z **liczbą osób na pokładzie** zgodną z dokumentacją jednostki pływającej (czyli np. wioślarska 8 ze sternikiem, 6 osób na jachcie motorowym,

czy duża jednostka czarterowa na 8 lub 10 osób, zgodnie z kartą bezpieczeństwa).

Potwierdza to poniższa grafika:

A samo Ministerstwo utwierdza nas w ww. przekonaniu, odpowiadając na pytania w taki sposób:

> ***10. Czy można pływać na jachcie 6 osobowym w grupie 6 osób, które nie są ze sobą spokrewnione?***
>
> *W tej chwili nie ma limitu osób pływających na danej jednostce, natomiast liczba osób nie może przekraczać liczby osób dopuszczonej na danej jednostce pływającej.*

> ***35. Czy zniesienie ograniczenia w sportach wodnych dotyczy tylko rekreacji czy także działalności zorganizowanej klubów sportowych?***

Zniesienie limitu osób korzystających ze sportów wodnych i motorowodnych dotyczy zarówno rekreacji, jak i działalności klubów sportowych np. zorganizowanych zajęć sportowych. Na danej jednostce może przebywać tyle osób, ile wynosi dopuszczalna liczba (zgodna ze specyfikacją jednostki pływającej). Jednocześnie należy przestrzegać zasad dystansowania społecznego oraz obowiązku zakrywania ust i nosa w marinach, na przystaniach itp.

Skąd taka moja interpretacja?

Na pierwszy rzut oka można przecież uznać, że „co nie jest zakazane, to jest dozwolone". A dodatkowo, można próbować stosować w tym miejscu regułę interpretacyjną o „luzowaniu obostrzeń".
Byłoby to jednak wszystko skuteczne wtedy, gdybyśmy nie mieli nadal ogólnego zakazu, o którym mowa w § 13 ust. 1 Rozporządzenia, a dotyczącego organizowania zgromadzeń oraz imprez, spotkań i zebrań **niezależnie od ich rodzaju**.

Definicja **zgromadzenia** to zgrupowanie na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób, w określonym miejscu, w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych. Jest jeszcze odrębna kategoria zgromadzenia spontanicznego, tj. takiego zgromadzenia, które odbywa się w związku z zaistniałym nagłym i niemożliwym do wcześniejszego przewidzenia wydarzeniem związanym ze sferą publiczną, którego odbycie w innym terminie byłoby niecelowe lub mało istotne z punktu widzenia debaty publicznej.

Trudno uznać, że uprawianie jachtingu jest formą któregokolwiek z tych zgromadzeń. Rzadko widzimy się w gronie nieokreślonych imiennie osób i raczej nie spotykamy się po to, żeby wspólnie wyrazić stanowisko w sprawach publicznych. Czasem można ewentualnie dostrzec elementy wspólnych obrad, no i niekiedy nasze spotkania mogą być istotne z punktu widzenia debaty publicznej ☺ Ale nie odpowiada to raczej wskazanym definicjom.

Dla żeglarzy istotniejszy jest drugi **zakaz – imprez, spotkań i zebrań,** i to **niezależnie od ich rodzaju.**

Pytanie, czy żeglowanie wspólnie z innymi osobami to spotkanie?

Ewentualnie, czy jakieś **specyficzne korzystanie ze środka transportu**?

Tu interpretacja nadal może być różna.

Poza ww. zapisami nie ma bowiem w Rozporządzeniu bardziej szczegółowych regulacji na temat poruszania się jachtem (czy innym sprzętem wodnym, poza statkiem pasażerskim z ograniczoną liczbą miejsc).

Choć zwróć też uwagę, że w Rozporządzenia nie ma również mowy o zakazie poruszania się prywatnym samochodem ze znajomymi.

Skoro nie ma wprost zakazu, to jest to może dozwolone?

Nie za bardzo.

Zgodnie ze słownikiem języka polskiego „spotkanie" to nic innego, jak „umówione zejście się lub zjazd w celu zobaczenia się z kimś" albo „rozgrywka lub zawody sportowe". Takie spotkanie może mieć również charakter spontaniczny.

Osobiście – ponownie abstrahując już od kwestii konstytucyjnych – interpretowałbym aktualne przepisy tak, że **nie powinniśmy** jeździć prywatnym samochodem **z osobami trzecimi**. Takie wspólne podróżowanie choćby w zamkniętej przestrzeni samochodu należy uznać na spotkanie (niezależne od jego rodzaju).

Podobnie do czasu wyraźnej zmiany przepisów, nie powinniśmy się **ani spotykać** na kei przy kei, **ani żeglować** z takimi osobami.

Wyraźnym wyjątkiem od tej zasady są „spotkania" i wspólne żeglowanie **2 osób** lub **z osobami najbliższymi**.

Osobą najbliższą dla przypomnienia jest:

1) małżonek,
2) wstępny (rodzic),
3) zstępny (dziecko),
4) rodzeństwo,
5) powinowaty w tej samej linii lub stopniu (teściowie),
6) osoba pozostającą w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek (pasierb, ojczym, macocha i ich małżonkowie),
7) osoba pozostająca we wspólnym pożyciu (konkubent),

lub osoba najbliższa osobie, z którą pozostaje we wspólnym pożyciu (§ 13 ust. 1 Rozporządzenia).

W odniesieniu do osób najbliższych, podobnie jak w przypadku podróży prywatnym samochodem, zwłaszcza kiedy mieszkamy na co dzień we wspólnym gospodarstwie, nie przesadzałbym z odległościami na pokładzie.
No, chyba że macie taką możliwość z uwagi na gabaryty jednostki, aby rozlokować wszystkich w sporych, 2-metrowych odstępach. W każdym razie wyraźnego zakazu, czy nakazu rozmieszczenia członków załogi jachtu w Rozporządzeniu nie znajdziemy.

Podsumowując, z aktualnej treści Rozporządzenia **nie da się** w sposób „bezpieczny" wyinterpretować możliwość korzystania z jednostki pływającej niezależnie od ilości osób (ograniczonej – tak jak chce Ministerstwo Sportu – jedynie liczbą dopuszczoną do korzystania z danej jednostki, czyli „zgodnie z papierami", np. kartą bezpieczeństwa).
Stoję przy tym konsekwentnie na stanowisku, że Ministerstwo Sportu nie może skutecznie dokonywać **oficjalnej interpretacji** przepisów tego Rozporządzenia (w ramach tzw. wykładni autentycznej), bo nie jest jego autorem (autorem jest cała Rada Ministrów).
Pamiętaj też, że ani grafika, ani pytania i odpowiedzi na takiej stronie, **nie są źródłem prawa**.
Musisz mieć świadomość (taka moja rola jako prawnika), że w przypadku potencjalnego sporu z funkcjonariuszami innych organów administracji publicznej (np. Policją, Sanepidem, czy przedstawicielami administracji morskiej), którzy mogą stosować dla Ciebie zdecydowanie mniej korzystną interpretację, niż ta na stronie www. Ministerstwa (o ile ta interpretacja na stronie www. w tym dniu będzie w ogóle jeszcze istnieć).
Oczywiście, taki sposób stanowienia prawa (do którego zaliczamy rozporządzenia wykonawcze, takie jak to omawiane) jest - pisząc delikatnie -

nieprofesjonalny. Uważam też, że w razie formalnego konfliktu i możliwych postępowań sądowych będziesz mieć silne argumenty (zarówno te konstytucyjne, jak i związane z ww. wykładnią), które mogą podważyć niekorzystne dla Ciebie interpretacje innych organów.
Niemniej jest to **ryzyko walki**, które – żeglując np. w 3 lub więcej osób, które nie są dla siebie najbliższe – podejmujesz ☺

TRENINGI, SZKOLENIA I EGZAMINY

Zakaz spotkań i ograniczenia z tym związane **nie stosuje się** do spotkań i zebrań związanych z wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych, lub pozarolniczej działalności gospodarczej (§ 13 ust. 2 Rozporządzenia).
Czyli możesz jechać nawet prywatnym samochodem lub płynąć jachtem wspólnie z osobami trzecimi (więcej niż dwoma), jeżeli będziesz w stanie wykazać, że pozostaje to **w związku z czynnościami zawodowymi lub prowadzoną działalnością gospodarczą**. Co jednak może być w konkretnym przypadku dla prywatnego amatora jachtingu dość trudne. Ale nie jest niemożliwe.

Wydaje się, że podobnie (swobodniej) sprawa wygląda z **organizacją i przeprowadzaniem egzaminów**, które aktualne Rozporządzenie wyłącza spod ogólnego zakazu spotkań (niezależnych od ich rodzaju).
I tu w sumie byłaby taka niekonsekwencja, że egzamin np. na patent żeglarski lub motorowodny może być przeprowadzony w większą ilość osób (zgodny z rekomendacjami związków), ale szkolenie powinno mieć raczej charakter indywidualny lub rodzinny (o ile nie ma charakteru zawodowego – o czym niżej).

Pozostaje też pytanie, czy w oparciu o ten przepis można prowadzić treningi i szkolenia (przez kluby żeglarskie lub inne podmioty)?

Wydaje się, że jest to dopuszczalne, o ile oczywiście działalność taka będzie miała **związek** z wykonywaniem czynności zawodowych lub zadań służbowych lub pozarolniczą działalnością gospodarczą.

W każdym razie, po częściowym uchyleniu zakazu prowadzenia działalności sportowej i rekreacyjnej, z tego przepisu można wyciągnąć możliwość prowadzenia zajęć w ramach klubu żeglarskiego (ale takiego, który prowadzi tego typu działalność gospodarczą) lub innego podmiotu i to zarówno w ramach treningów lub szkoleń indywidualnych, jak i wieloosobowych.

Gdzie mogą pojawić **problemy interpretacyjne**?

1) w ustaleniu, czy ta działalność ma dotyczyć jedynie organizatora, czy musi też dotyczyć zawodników lub kursantów (czyli czy kursanci spotykając się w celu odbycia treningu lub szkolenia powinni mieć związek z zawodową działalnością); w mojej ocenie jest to zbyt szeroka wykładania takiej możliwości i dla wykazania legalności treningu lub szkolenia wystarczy wykazanie związku z działalnością klubu, trenera lub instruktora;

2) w rozważaniu, czy nowa treść § 8 ust. 1 pkt 2 lit. b tiret czwarte Rozporządzenia jest wystarczająca dla uchylenia ogólnego zakazu działalności klubów żeglarskich.

Wątpliwości może budzić tutaj zapis, który umożliwia prowadzenie działalności sportowej i rekreacyjnej w zakresie transportu rekreacyjnego oraz wypożyczania sprzętu rekreacyjnego (stanowiącego integralną część obiektu rekreacyjnego). Czy takie określenie będzie dla każdego oznaczało możliwość prowadzenia kursu? No, niestety nie jest to jasno powiedziane. Ale skoro klub może funkcjonować w części dotyczącej transportu czy wypożyczania sprzętu rekreacyjnego, a z drugiej strony możliwość spotkań w kontekście wykonywania działalności gospodarczej nie jest wyłączona, to dlaczego nie miałby prowadzić takiego szkolenia? Istotnym kryterium będzie tutaj chyba „**prowadzenie działalności gospodarczej**" przez klub. Jeżeli takiej działalności (w zakresie szkoleń) nie będzie prowadził, to wtedy odpowiedź będzie negatywna.

3) w ustaleniu, czy na pokładzie jachtu w związku z treningiem lub szkoleniem będzie mogłoby przebywać więcej niż 2 osoby.

   I tu pojawia się poważny kłopot w wykładni z uwagi na obowiązując treść Rozporządzenia.

   Szczerze mówiąc, z przyczyn które wskazałem na wcześniejszych stronach, nie widzę również wystarczających podstaw do uznania, że **w czasie szkoleń** na pokładzie jednostki pływającej mogą przebywać np. 4 obce dla siebie osoby (w tym instruktor).

   Podkreślę, żeby nie było tutaj wątpliwości, uważam, że takie założenie jest racjonalne i wiem, że jest ono zgodne z rekomendacjami zarówno Polskiego Związku Żeglarskiego, jak i Polskiego Związku Motorowodnego i Narciarstwa Wodnego.

   Tyle tylko, że niestety **nie znajduje potwierdzenia** w omawianym Rozporządzeniu.

Choć można próbować **uzasadniać większą ilość osób** na pokładzie w czasie szkolenia na nieco innym „patencie".

Można bowiem zawsze argumentować, że w przypadku realizacji zadań zawodowych takie rozszerzenie liczby osób na pokładzie większego jachtu (w oparciu o § 13 ust. 2 Rozporządzenia w ramach prowadzonej działalności zawodowej lub gospodarczej), zwłaszcza z uwagi na brak wyraźnego przepisu, który ograniczałby ilość osób na pokładzie jednostki pływającej, będzie możliwe.

No, ale niestety, również w tym miejscu nie mogę jednak wykluczyć innej, mniej korzystnej dla Ciebie interpretacji.

ZACHOWANIE ODLEGŁOŚCI 2 METRÓW

Rozporządzenie nadal nie mówi nic na temat odległości, które należy zachować korzystając z jachtingu.

Wydaje się, przyjmując wykładnię funkcjonalną i celowościową, że zamiarem autorów było umożliwienie korzystania ze sprzętu wodnego przez 2 osoby (oraz osoby zamieszkujące lub gospodarujące wspólnie) **niezależnie** od rzeczywistych odległości na pokładzie. Nie zachowamy bowiem na ogół 2 m ani w kajaku, ani w rowerku wodnym, ani na łódce (np. wiosłowej), ani na skuterze, ani na małej motorówce. Odległości takie mogą wchodzić w grę jedynie na większych jednostkach (jachtach żaglowych lub motorowych).

Należy uznać zatem zasadę, że na pokładzie sprzętu wodnego 2-metrowej **odległości zachowywać nie musimy.**

Jedynie w przypadku większych jednostek, zwłaszcza gdy korzystasz z wyjątku np. w zakresie treningu lub szkolenia związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą, albo pływasz większą załogą to – o ile to możliwe – staraj się tak rozłożyć załogę na pokładzie, aby mieli jak najmniejszy ze sobą kontakt.

Natomiast na terenie obiektu (przystani jachtowej, w tym na pomostach lub na plaży) uznałbym obowiązywanie innej zasady. Jeżeli przemieszczanie się **następuje pieszo** – jednocześnie mogą się poruszać osoby w odległości nie mniejszej niż 2 m od siebie, chyba że zachowanie tej odległości nie jest możliwe ze względu na opiekę nad dzieckiem do ukończenia 13. roku życia lub osobę niepełnosprawną (§ 16 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia).

ZAKRYWANIE UST I NOSA

Zgodnie z § 17 Rozporządzenia pozostał **obowiązek zakrywania**, przy pomocy odzieży lub jej części, maski albo maseczki, ust i nosa m.in.:

1) w środkach publicznego transportu zbiorowego oraz w pojazdach samochodowych, którymi poruszają się osoby niezamieszkujące lub niegospodarujące wspólnie,
2) w **miejscach ogólnodostępnych**, w tym:
   a) na drogach i placach,
   b) w zakładach pracy oraz w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby: administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług

pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny,

c) w obiektach handlowych lub usługowych, placówkach handlowych lub usługowych i na targowiskach (straganach),

d) na terenie nieruchomości wspólnych.

Obowiązku zakrywania ust i nosa **nie stosuje się** jednak m.in. w przypadku:

1) pojazdu samochodowego, w którym przebywa lub porusza się jedna osoba albo jedna osoba z co najmniej jednym dzieckiem, albo osoby zamieszkujące lub gospodarujące wspólnie;

2) dziecka do ukończenia 4. roku życia;

3) osoby, która nie może zakrywać ust lub nosa z powodu stanu zdrowia, całościowych zaburzeń rozwoju, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym albo głębokim lub niesamodzielności; okazanie orzeczenia lub zaświadczenia w tym zakresie nie jest wymagane;

4) osoby wykonującej czynności zawodowe, służbowe lub zarobkowe w budynkach, zakładach, obiektach, placówkach i targowiskach (straganach), z wyjątkiem osoby wykonującej bezpośrednią obsługę interesantów lub klientów w czasie jej wykonywania;

5) kierującego środkiem publicznego transportu zbiorowego lub pojazdem samochodowym wykonującym zarobkowy przewóz osób, jeżeli zapewnione jest oddzielenie kierującego od przewożonych osób w sposób uniemożliwiający bezpośrednią styczność (…),

a także UWAGA!!!

10) sędziego, trenera oraz **osoby uprawiającej sport na terenie obiektów**, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 2 (czyli m.in. infrastrukturze zewnętrznej do uprawiania sportów wodnych, motorowodnych lub rekreacji).

Mamy zatem wyraźne wyłączenie, ale znów pojawia się pytanie, co oznacza - w kontekście jachtingu - „osoba uprawiająca sport na terenie obiektów”?
Czy dotyczy to już momentu przejście przez przystań jachtową, w tym np. pomost, czy dopiero od momentu wejścia na dany sprzęt (np. jacht)?

Można w tym momencie przyjąć zasadę, że jeżeli będziemy już korzystać ze sprzętu (np. od momentu odcumowania) to zakrycie nie jest potrzebne i to chyba już nawet niezależnie od tego z kim żeglujemy. Obowiązku takiego nie ma.

Obowiązek zakrywania twarzy przewidziany jest nadal **w miejscach ogólnodostępnych**. Na pewno musimy ten obowiązek realizować na plaży. Wydaje się, że jednak będzie to dotyczyć nadal terenu przystani jachtowej, nabrzeża lub pomostu, z którego ruszamy.

Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzi zakrywania twarzy bez przerwy, ale myślę, że czasem – a na tym przecież polega swoboda, wolność i specyfika naszego hobby – można byłoby zwłaszcza na otwartym akwenie takie zakrycie odłożyć. Oczywiście, o ile żeglujesz sam lub z osobami „mieszkającymi lub gospodarującymi” wspólnie z Tobą.

PODSUMOWANIE

Najważniejsza zmiana od 20 kwietnia 2020 r. – **można uprawiać żeglarstwo** i szeroko pojęty jachting na terytorium RP!

Najważniejsza zmiana od 4 maja 2020 r. – można korzystać z przystani jachtowych (choć jeszcze w nie pełnym zakresie), a w konsekwencji - szerszego funkcjonowania firm czarterowych (z zachowaniem określonych zasad sanitarnych).

Od 18 maja 2020 r. dużo się nie zmieniło, poza większymi wątpliwościami interpretacyjnymi, z uwagi na nieprecyzyjny tekst Rozporządzenia.

Oby kolejne poluzowanie obostrzeń było zdecydowanie bardziej czytelne! ☺

Uprawiając żeglarstwo (lub inne sporty wodne) pamiętaj **o podstawowych zasadach** bezpieczeństwa epidemicznego i reżimie sanitarnym:

1) zachowanie na lądzie 2 metrów odległości;
2) zakrywanie twarzy (nosa i ust) na lądzie oraz – jeżeli masz taką potrzebę i w miarę rozsądnie (choć nie masz takiego obowiązku) – na wodzie;
3) przestrzeganie podstawowych zasad higieny (częste i dokładne mycie rąk, stosowanie płynów dezynfekujących, używanie rękawiczek);
4) brak możliwości spotkań, w tym żeglowania z udziałem osób nie będących osobami najbliższymi (najlepiej żeglować tylko z takimi, z którymi na co dzień pozostajesz we wspólnym gospodarstwie i lepiej, żeby nie było to osoby zaliczane do grup zwiększonego ryzyka, tj. starsze lub schorowane), no chyba że robisz to w celach zawodowych (np. prowadząc trening lub szkolenie).

Niestety, **do czasu zniesienia kolejnych ograniczeń**, kluby żeglarskie, przystanie, mariny i porty jachtowe nadal nie mogą udostępniać w pełni swojej infrastruktury (szatni, natrysków, restauracji) bez narażania się na ryzyko kar ze strony służb nadzorujących (Policji lub Inspekcji Sanitarnej).

W każdym razie pamiętaj, że najwięcej zależy **od nas samych**!

Starajmy się nadal ograniczać kontakt z innymi ludźmi.
Zachowajmy też umiar i odpowiedzialność w tym trudnym dla wszystkich okresie.
Korzystajmy z jachtingu w niezbędnym i rozsądnym zakresie.

Życzę Tobie nadal pełni zdrowia i odporności!

Adwokat Patryk Zbroja

Tak na wszelki wypadek - zastrzegam ponownie, że moje opracowanie ma charakter generalny i poglądowy. Nie stanowi opinii lub porady prawnej, która powinna być udzielana w oparciu o konkretny stan faktyczny i zagadnienia z nim związane.
Jeżeli chciałbyś taką opinię uzyskać, napisz proszę do mnie:
p.zbroja@zbrojaadwokaci.pl

Prosiłbym również, żebyś uszanował mój nakład pracy związany z analizą tego tematu oraz fakt, że udostępniam go odpłatnie (choć – jak się wydaje – za dość symboliczne wynagrodzenie). Nie chciałbym, aby to opracowanie było udostępniane bez mojej wiedzy i zgody.